

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.319.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 3347 Pana Posła Grzegorza Woźniaka w sprawie zmniejszenia kwoty 14. emerytury w 2024 r., proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Zasady wypłaty, grupa osób uprawnionych oraz wysokość kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (tzw. 14. emerytury) określały, od początku funkcjonowania tego świadczenia, przepisy ustawowe.

Kolejne dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów po raz pierwszy zostało wypłacone w 2021 r.¹ Przyjęto wówczas, że osobom pobierającym świadczenie podstawowe w wysokości do 2900 zł, świadczenie dodatkowe ma być wypłacane w kwocie równej wysokości najniższej emerytury, tj. 1250,88 zł brutto, zaś w przypadku, gdy świadczenie podstawowe przekroczy 2900 zł, stosowana będzie zasada „złotówka za złotówkę”. Wypłata 14. emerytury z założenia miała być działaniem doraźnym, zastosowanym jednorazowo, wyłącznie w 2021 r. Jednakże z uwagi na wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych podjęta została decyzja o wypłacie tego świadczenia również w kolejnym roku². W 2022 r. dla osób pobierających świadczenia w wysokości do 2900 zł brutto, 14. emerytura wypłacana była w wysokości najniższej emerytury, tj. w kwocie 1338,44 zł brutto. W 2022 r. od 14. emerytury nie był pobierany podatek dochodowy od osób fizycznych, co umożliwiło otrzymanie przez osoby uprawnione do pełnej 14. emerytury, jednakowej kwoty w wysokości 1217,98 zł.

Od 2023 r. wypłata świadczenia jest coroczna, zgodnie z ustawą z 26 maja 2023 r. o kolejnym dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów³. Ogólne zasady wypłaty 14. emerytury, w stosunku do lat poprzednich, nie zmieniły się. Osoby pobierające świadczenie emerytalne w wysokości nieprzekraczającej 2900 zł brutto uprawnione są do 14. emerytury w wysokości najniższej emerytury obowiązującej od 1 marca danego roku. W przypadku osób pobierających świadczenie emerytalne w wysokości powyżej 2900 zł stosowana jest zasada „złotówka za złotówkę”. Minimalna kwota 14. emerytury to 50 zł.

Zgodnie z ustawą do określenia terminu wypłaty 14. emerytury ustawodawca upoważnił Radę Ministrów, która w drodze rozporządzenia, określa miesiąc wypłaty dodatkowego świadczenia w danym roku, mając na względzie możliwości techniczne i organizacyjne wypłaty 14. emerytury przez organy emerytalno-rentowe⁴.

¹ ustawa z dnia 21 stycznia 2021 r. o kolejnym w 2021 roku dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. z 2022 r., poz. 2235).

² ustawa z dnia 26 maja 2022 r. o kolejnym w 2022 roku dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. poz. 1358).

³ Dz. U. poz. 1407.

⁴ zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 28 maja 2024 r. w sprawie określenia miesiąca wypłaty kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego w 2024 r. – 14 emerytura w wypłacona zostanie we wrześniu br.

Ustawa przewiduje także możliwość określenia kwoty wyższej, niż kwota najniższego świadczenia emerytalnego, stosowanej do ustalenia wysokości 14. emerytury - w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, mając na względzie sytuację społeczno-gospodarczą oraz stan finansów publicznych. Przepisy te są wydawane w terminie nie późniejszym niż do 31 października danego roku.

W 2023 r. kolejne dodatkowe roczne świadczenie pieniężne wypłacone zostało we wrześniu, jednocześnie decyzją Rady Ministrów wysokość 14. emerytury została podwyższona z kwoty ustawowej, wynoszącej 1588,44 zł brutto, do 2650 zł brutto. Celem dodatkowych świadczeń pieniężnych jest poprawa sytuacji emerytów i rencistów, przede wszystkim tych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji finansowej. W 2023 r. utrzymująca się na wysokim poziomie inflacja i związany z nią wzrost wydatków stanowił największe zagrożenie dla portfeli tej grupy, stąd Rada Ministrów zdecydowała o podniesieniu kwoty 14. emerytury ponad ustawową wysokość najniższego świadczenia emerytalnego.

Sytuacja w bieżącym roku kalendarzowym przedstawia się odmiennie. Zgodnie z informacją Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) z 14 czerwca 2024 r., w maju 2024 r., ceny towarów i usług konsumpcyjnych, w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku, wzrosły o 2,5%. Dla porównania - według szacunku GUS z 15 czerwca 2023 r., w maju 2023 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z analogicznym miesiącem 2022 r. wzrosły o 13,0%, a w sierpniu 2023 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem 2022 r. o 10,1%. Jest to znacząca różnica w wysokości wzrostu cen we wskazanych okresach w 2023 i 2024 r.

Jednocześnie nadmieniam, że w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024, przyjętym przez Radę Ministrów 28 września 2023 r. i przekazanym do Sejmu RP (rząd Premiera Mateusza Morawieckiego), zaplanowane zostały wydatki na wypłatę 14. emerytury w wysokości ustawowej, tj. odpowiadającej kwocie najniższej emerytury.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/